

 <small>Karel de Grote Hogeschool</small>	Begeleidingsopdracht Verbindingsambassadeurs		
	Praktijkverhaal	Gemeente Liedekerke	Navigate You(th) in TARL

In een notendop

De lokale besturen van Ternat, Affligem, Roosdaal en Liedekerke (TARL) werken samen aan dit project en geven de opdracht aan PIN vzw om kinderen en jongeren met buitenlandse herkomst in de gemeente toe te leiden naar het bestaande vrijetijdsaanbod. De toeleiders van PIN leggen contact met nieuwe gezinnen vanuit hun eigen ervaringskennis over migratie en ondersteunen hen om de weg te vinden naar een vrijetijdsbesteding. De toeleiders werken zoveel mogelijk vraaggestuurd, maar ze raden ook bepaalde hobby's aan of af. Soms volstaat informatie om het gezin op weg te helpen, andere gezinnen hebben meer intense ondersteuning en opvolging nodig.

Vrije tijd en het onthaal van nieuwe gezinnen in de Brusselse rand

PIN vzw ondersteunt het onthaalbeleid van nieuwe inwoners in de brede Vlaamse rand rond Brussel. Daarvoor werken ze met de methodiek 'toeleiders in diversiteit'. Toeleiders zijn brugfiguren die vanuit de eigen ervaringsdeskundigheid in migratie andere nieuwe inwoners met een migratieachtergrond ondersteunen bij het begin van hun integratietraject in de gemeente. Het gaat daarbij van nieuwkomers die rechtstreeks vanuit het buitenland komen maar ook om mensen die vanuit Brussel verhuizen naar Vlaanderen.

Doorgaans voert een medewerker van PIN onthaalgesprekken met deze nieuwe inwoners. In eerste instantie gaan die gesprekken vooral over juridische kwesties, huisvesting en gezondheid. In een tweede fase volgen onderwijs, kinderopvang en tewerkstelling en daarna komt socio-culturele en politieke participatie. Deels volgen de medewerkers van PIN dit spontane proces, maar daarnaast zetten ze ook proactief in op vrije tijd om het integratieproces van de kinderen en het gezin te versterken. Kinderen en hun ouders krijgen via de vrije tijd extra oefenkansen Nederlands en breiden hun netwerk uit.

De onthaalmedewerker verwijst gezinnen met kinderen gericht door naar de projectmedewerker vrije tijd die mee op zoek gaat naar een hobby. In het TARL-project was de werkwijze enigszins anders. In Roosdaal en Ternat ontving PIN de contactlijsten van nieuwe inwoners via de dienst burgerzaken. In Affligem en Liedekerke werden families aangemeld via de gemeentelijke medewerker onthaalgesprekken. Deze twee gemeenten zaten echter een tijdje zonder onthaalmedewerker. Ook bij de verbindingsambassadeur was er halfweg het project een personeelwissel.

De projectmedewerker voor TARL ging dus zelf aan de slag met de lijsten van nieuwe inwoners van buitenlandse herkomst, maar zocht ook contact met gezinnen via intermediaire partners zoals het sociaal huis, het huis van het kind en de scholen. Ook het contact met de vrijetijdsaanbieders moest de verbindingsambassadeur halfweg het project opnieuw opstarten. Tijdens de projectperiode werden er in totaal 133 kinderen en jongeren opgebeld voor een kennismakingsgesprek. 94 kinderen en jongeren werden toegeleid naar vrije tijd. Ze werden geïnformeerd over het lokale vrijetijdsaanbod, er werd gepolst naar hun wensen en noden en er werden indien gewenst concrete begeleidingsacties gepland.

Tussen vraag en aanbod: nieuwkomers toeleiden naar vrije tijd

Ook al heeft een toeleider een gerichte focus, toch neem die best eerst de tijd om te werken aan de relatie en de band met het gezin. Het contact start dan ook vaak breed en informeel. Vanuit die vertrouwensband brengt de verbindingsambassadeur het gesprek op vrije tijd.

Voetbal, basketbal, zwemlessen, turnen en dansen blijken de meest gekende en geliefde keuzes bij de gezinnen. Maar dat is niet alleen bij nieuwe inwoners het geval. Deze populaire hobby's zitten vaak aan hun limiet of hebben wachtlijsten. Om mensen niet te ontgoochelen, maakte de verbindingsambassadeur een inventaris van de vrije plaatsen. Zo kon ze precies zeggen waar er nog plaats was. Ondanks de schaarse plekken zijn kinderen in veel clubs wel welkom voor een test/proef. Zeker kinderen met talent voor een bepaalde sport, vinden sneller een plaats, maar er is ook een reële kans dat ze op een wachtlijst komen te staan voor het jaar nadien.

Dat die eerste keuze vaak op sport valt, kan de verbindingsambassadeur wel plaatsen vanuit haar eigen achtergrond.

“De generatie van mijn ouders was erg sterk gericht op de toekomst. En ik merk dit ook bij de nieuwe inwoners die ik begeleid. Door hard te werken en stevig te studeren, moet je vooruit in het leven. De volgende generatie moet het beter hebben. Puur voor het plezier iets doen, hoort daar niet echt bij. Je moet je tijd nuttig besteden. Ouders zien dan op televisie hoe sport een ticket kan zijn naar een beter leven. Dat past in het plaatje dat ze voor ogen hebben. En zelfs al wordt hun kind geen topvoetballer, sport is goed voor de conditie. Het heeft een zeker nut. Bij jongens denkt men ook al sneller: die heeft een sport nodig om z'n energie kwijt te kunnen.” (Verbindingsambassadeur TARL)

Tegelijk moedigt de verbindingsambassadeur de gezinnen ook aan om te kiezen voor een jeugdvereniging, zeker als ze hoort dat de kinderen graag buiten spelen en het niet erg vinden om vuil te worden.

“Ik prijs de jeugdbeweging vooral aan als een plek waar de kinderen veel Nederlands kunnen leren. Kinderen kunnen er een hele mix aan activiteiten doen en ze leren er verantwoordelijkheid opnemen. Ze bouwen ook aan hun toekomst: het staat goed op je CV en je bouwt ook een netwerk uit voor de toekomst. En bovendien is het super goedkoop. Als de kinderen dan enkele keren proberen, zijn ze doorgaans erg enthousiast en zijn de ouders ook overtuigd.” (Verbindingsambassadeur TARL)

Ook stimuleert de verbindingsambassadeurs de ouders om goed te kijken naar de interesses van hun kinderen en rekening te houden met hun wensen.

“Ik probeer ouders aan te moedigen om een hobby te zien als een positief project voor hun kind, iets waar het kind een passie voor kan ontwikkelen. Ik probeer de kinderen zelf te betrekken en naar hun mening te polsen, ook al is dat nieuw voor sommige ouders. Want vaak beslissen ouders in de plaats van hun kind. Als ouders dan horen wat hun kind zelf wil, dan schrikken ze soms, omdat ze eigenlijk de wensen van hun kind niet kennen. Ze willen dan wel een eind meegaan in de interesses van hun kinderen, al zijn er ook grenzen. De meeste ouders blijven vaak wel bij een genderstereotiep aanbod voor hun kind.” (Verbindingsambassadeur TARL)

Verwachtingen afstemmen

Binnen de groep van nieuwe gezinnen, zit er ook een grote diversiteit. Zo zijn sommige gezinnen zelfredzamer dan anderen. Voor de ene volstaat informatie om de weg te vinden, andere gezinnen hebben intensere ondersteuning nodig. Sommige gezinnen willen in de nieuwe gemeente een sociaal leven opbouwen, anderen beschouwen hun woonplaats eerder als 'slaapgemeente'. Ook blijft het een uitdaging om een helder en realistisch beeld te schetsen van wat er komt kijken bij vrijetijdsparticipatie.

Ook tussen de vrijetijdsaanbieders zitten er verschillen. In sommige werkingen vinden kinderen vlot hun weg, bij anderen is er in het begin toch nog wat terughoudendheid.

“Soms merk ik dat kinderen met een migratieachtergrond zichzelf harder moeten bewijzen dan andere kinderen. Er is toch die twijfel. Je kan je niet veroorloven om een fout te maken. Want als het kind dan een steekje laat vallen, dan lijkt dat de twijfel te bevestigen: zie je wel... Eén fout kan al het goede teniet doen” (Verbindingsambassadeur TARL)

Samen met de lokale besturen werkt de verbindingsambassadeur aan het onthaal van nieuwe kinderen in de vrije tijd. De gemeentes bieden vorming aan, aan de leiding van de jeugdverenigingen met veel concrete tips.

“Ik blijf wel overtuigd van het belang van mijn rol als verbindingsambassadeur. Er is geen weg terug, we moeten samen vooruit. Hopelijk zien de mensen die hier al langer wonen de drive van mensen die naar hier komen. Ze willen een betere toekomst creëren voor zichzelf en hun kinderen, maar zo ook meebouwen aan de toekomst van dit land.”
(Verbindingsambassadeur TARL)

Verdere toekomst?

Momenteel wordt het project niet verder gezet, maar de betrokken gemeenten onderzoeken wel de mogelijkheden binnen het Plan Samenleven. De verbindingsambassadeur neemt haar ervaring mee naar een volgende opdracht binnen PIN vzw.